

EVOLUCIÓN DA MORTALIDADE, DA INCIDENCIA, DA LETALIDADE INTRAHOSPITALARIA E DA SUPERVIVENCIA DO INFARTO AGUDO DE MIOCARDIO EN GALICIA.....	página 1
ANÁLISE IDADE-PERÍODO-COHORTE DA MORTALIDADE E DA INCIDENCIA DE INFARTO AGUDO DE MIOCARDIO EN GALICIA.....	página 16

EVOLUCIÓN DA MORTALIDADE, DA INCIDENCIA, DA LETALIDADE INTRAHOSPITALARIA E DA SUPERVIVENCIA DO INFARTO AGUDO DE MIOCARDIO EN GALICIA

Introdución. As enfermidades cardiovasculares constitúen un dos principais problemas de saúde para a poboación debido á súa alta incidencia, prevalencia e mortalidade. Ademais, a carga de morbi-mortalidade asociada está a aumentar tanto nos países desenvolvidos como naqueles en vías de desenvolvemento debido principalmente ao envellecemento da poboación.

O termo enfermidade cardiovascular é un concepto xenérico que se emprega para referirse ao conxunto de patoloxías e enfermidades, de diversa etioloxía e manifestacións clínicas, que afectan ao corazón e aos vasos sanguíneos. A cardiopatía isquémica é un trastorno no que parte do miocardio recibe unha achega insuficiente de osíxeno. A causa máis frecuente de isquemia do miocardio é a ateroesclerose dunha arteria epicárdica coronaria (ou arterias) que faga diminuír nunha rexión a circulación sanguínea ao miocardio e ocasionalmente perfusión insuficiente desa capa por parte da arteria coronaria afectada¹. A ateroxénese é un proceso que xeralmente se estende ao longo de moitos anos e afecta preferentemente a determinadas rexións do aparello circulatorio, producindo manifestacións clínicas singulares que dependen do leito vascular afectado. As expresións clínicas da aterosclerose poden ser de natureza crónica, como sucede na anxina de peito estable, ou provocar episodios clínicos agudos moito más graves, como o infarto de miocardio ou a morte súpeta de orixe cardíaca.

O estudo pormenorizado da epidemioloxía das enfermidades cardiovasculares, neste caso centrado no Infarto Agudo de Miocardio (IAM), nunha poboación é indispensable dende unha óptica de Saúde Pública. En concreto, a análise da evolución da mortalidade, da incidencia, da supervivencia e da letalidade mellora a planificación das medidas de prevención primaria, secundaria e terciaria indispensables ante un problema sanitario de tal magnitud.

Ora ben, todo estudo evolutivo dun fenómeno asenta sobre o coñecemento de como foi caracterizado (definido) en cada intre. No caso do IAM a súa definición non é consistente xa que variou de forma importante ao longo do tempo. Cando en 1971 a Organización Mundial da Saúde publicou a definición de IAM² algúns dos criterios incluídos eran inespecíficos e outros, como a lectura dos electrocardiogramas, presentaban na súa interpretación variabilidade entre os observadores. Co paso dos anos apareceron biomarcadores de necrose de miocardio, que melloraron a precisión diagnóstica e por tanto incluíronse como criterio. Así en 2000 publicouse unha nova definición de IAM que resaltaba a importancia dun biomarcador, a troponina, empregada dende entón no diagnóstico³. A definición revisouse en varias

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

ocasións e en 2012 publicouse a terceira definición universal de IAM⁴⁻⁸ na que a determinación da troponina resulta imprescindible para o diagnóstico. Introducir a determinación de troponina na definición obriga a que calquera comparación temporal de datos téñase que facer con moita cautela⁹.

Esta circunstancia hai que telta sempre presente ao acceder a este documento, no que se analiza a evolución temporal da mortalidade, da incidencia, da letalidade intrahospitalaria e da supervivencia do IAM co obxecto de aproximar a epidemioloxía desta enfermidade en Galicia; aproximación que se completa coa análise da mortalidade e da incidencia mediante modelado idade-período-cohorte que se presenta no outro informe deste número do BEG.

Evolución da mortalidade por IAM en Galicia: 1980-2012. Dende a década de 1980, as enfermidades cardiovasculares son a principal causa individual de morte en España. En 2013, último ano para o que dispón de datos de mortalidade, causaron 117.484 mortes, o 30% da mortalidade total. Destas mortes destaca que aproximadamente o 30% foron por enfermidades isquémicas do corazón (19.402 mortes en homes e 14.011 en mulleres). A taxa de mortalidade por enfermidades cardiovasculares varía entre Comunidades Autónomas. En 2013, Galicia ficaba entre as que tiñan a taxa de mortalidade por enfermidades cardiovasculares por riba da media española: 1'98 vs. 1'86 mortos por cada 1.000 habitantes.

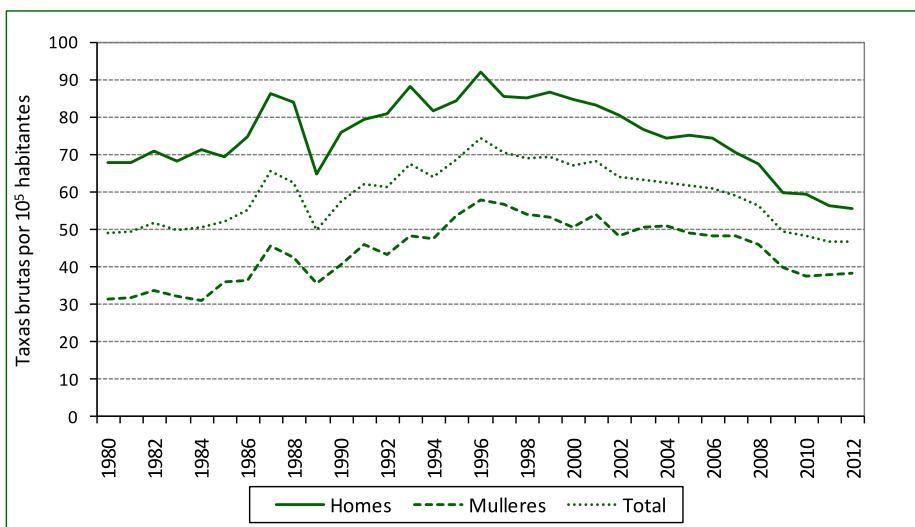
Para estudar a mortalidade por IAM en Galicia no período 1980-2012 inclúense os decesos ocorridos a calquera idade e codificados como IAM (ata 1998 rúbrica 410 en Clasificación Internacional de Enfermedades-novena revisión (CIE-9) e a partir de entón I21 en CIE-10). Os datos proceden do Instituto Nacional de Estatística para o período 1980-1986 e do Rexistro de Mortalidade de Galicia dende 1987. Este cambio na unidade de codificación podería ter impacto nos datos de mortalidade analizados neste informe.

Os datos presentánsen como taxas brutas, taxas específicas por idade e taxas axustadas (poboación de referencia: Censo de Galicia-2001) por 100.000 habitantes (c/10⁵h). Ademais preséntase a tendencia das taxas anuais axustadas polo método joinpoint^{10,11}.

No período comprendido entre 1980 e 2012 rexistráronse en Galicia 53.880 defuncións por IAM, das que 33.112, o 61%, producíronse en homes. A mortalidade por IAM aumenta coa idade alcanzándose o valor máis alto na poboación con idades comprendidas entre os 75 e 84 anos.

A taxa bruta de mortalidade por IAM en Galicia (Figura 1) é de 48'7 c/10⁵h en 1980 e de 46'5 c/10⁵h en 2012. A taxa bruta de mortalidade é sempre máis elevada en homes, aínda que as diferenzas entre sexos diminúen nos últimos anos a estudio (Figura 1).

Figura 1. Taxas brutas (c/15⁵h) anuais de mortalidade por infarto agudo de miocardio en Galicia, 1980-2012; en global e por sexo.

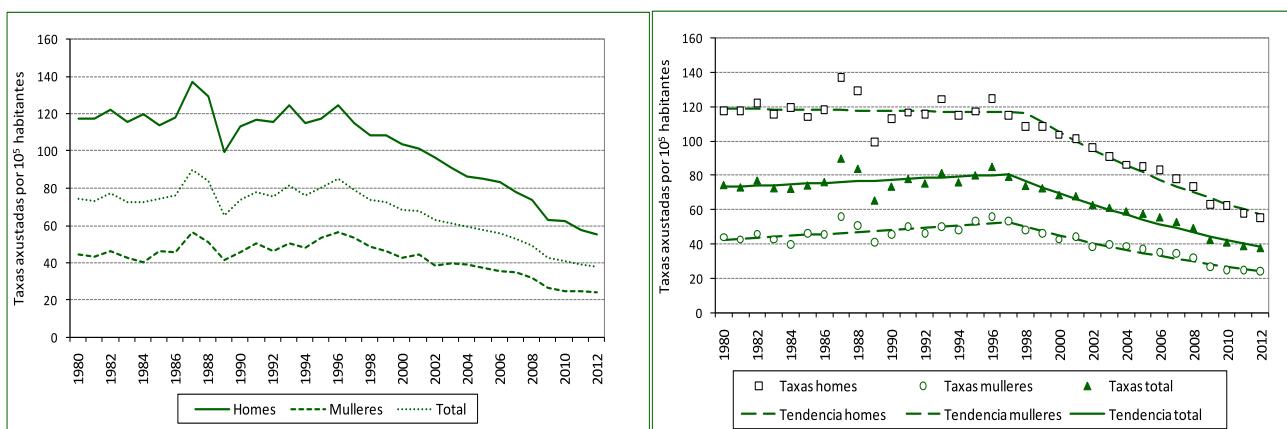
A taxa axustada de mortalidade por IAM en Galicia durante o período 1980-2012 (Figura 2), foi de 74'5 c/10⁵h ao comezo do período e de 37'6 ao final, que se corresponde coa taxa axustada máis baixa de todo o período a estudio. Igual que sucede coa taxa bruta, a taxa axustada de mortalidade é sempre máis alta en homes e as diferenzas entre sexos tamén diminúen nos últimos anos a estudio (Figura 2).

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

En global, o método joinpoint (Figura 3) identifica dous períodos con tendencia oposta nas taxas axustadas de mortalidade: levemente crecente ata 1997 (ano de cambio) e decreciente a continuación, cunhas porcentaxes de cambio anual (PCA) de, respectivamente, 0'6 (Intervalo de confianza ao 95% (IC_{95%}): 0'0 a 1'2) e -4'8 (IC_{95%}: -5'5 a -4'1%).

Nos homes a serie de taxas axustadas de mortalidade presenta un punto de cambio que define dous períodos: estable ata 1998 (PCA=-0'1; IC_{95%}: -0'6 a 0'4) e decreciente despois (PCA=-5'0; IC_{95%}: -5'7 a -4'2). Nas mulleres, no período a estudo obsérvase unha tendencia levemente crecente ata 1997 (PCA=1'3; IC_{95%}: 0'5-2'0) e a partir de entón decreciente (PCA= -5'0; IC_{95%}: -5'9 a -4'2).

Figura 2 (esquerda): taxas (c/15⁵h) axustadas de mortalidade por infarto agudo de miocardio; e Figura 3 (dereita): tendencia axustada con joinpoint das taxas axustadas de mortalidade por infarto agudo de miocardio; ambas en Galicia, por ano de 1980 a 2012, en global e en función do sexo.

Evolución da incidencia, da taxa de hospitalización e dos reingresos por IAM en Galicia: 1996-2014.

O conxunto de manifestacións clínicas asociadas ao IAM aparece inmerso nun amplio espectro de posibilidades, que inclúen dende a morte súpeta ata unha anxina que ao ser tratada non evoluciona a infarto. Este feito fai que coñecer a incidencia do IAM a nivel poboacional constitúa un reto ao que é difícil dar resposta.

Para a análise da incidencia (primeiros ingresos), da taxa de hospitalización (primeiros ingresos e reingresos) e da taxa de reingresos por IAM en Galicia estúdanse os ingresos por IAM ocorridos nos hospitais da rede pública galega e mais en POVISA na poboación de 35 a 84 anos entre os anos 1996 e 2014. Defínese ingreso por IAM a todo aquel ingreso con diagnóstico principal de IAM, i.e. rúbrica 410 en CIE 9_MC (CIE-9, Modificación Clínica) e a aqueles ingresos con diagnóstico secundario de IAM cando o diagnóstico principal foi unha complicación de IAM que coincide con algúna das seguintes rúbricas: 411.0, 411.1, 414.0, 414.10, 423.0, 424.0, 426, 427.1, 427.41, 427.42, 427.5, 428.1, 428.9, 429.5, 429.6, 429.71, 429.79, 429.71, 429.79, 429.81, 518.4, 780.2 e 785.51.

A fonte de datos de ingresos foi o Conxunto Mínimo Básico de Datos de Altas Hospitalarias (CMBD-AH). Para o estudo da incidencia, aquelas persoas que tiveron un ingreso con causa principal IAM e outro como causa secundaria sempre primou a causa principal. Cando se identificou un reingreso por traslado do paciente no ingreso previo, ambos os dous rexistros foron considerados como un só ingreso, de modo que, o reingreso por traslado foi eliminado da base de datos, e para o ingreso previo mantívose a súa data de ingreso e modificouse tanto a data como o motivo de alta, recuperando nestes casos a información correspondente ao reingreso por traslado.

Cando se estima a incidencia de IAM, esta fai referencia ao número de pacientes que ingresaron por primeira vez por mor dun IAM, eliminándose os ingresos posteriores por esa causa. Para estimar a hospitalización por IAM incluíronse aqueles casos que ingresaron con diagnóstico de IAM, con independencia de se eran casos novos ou reingresos. Para a análise dos reingresos incluíronse aqueles pacientes que tras sufrir un IAM volveron ingresar por un novo episodio de IAM e subseguintes.

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

Neste punto é importante facer notar que na base de datos de primeiros ingresos contabilízanse, inevitablemente por falta de información previa, como primeiros ingresos os reingresos daqueles pacientes que ingresaron por primeira vez antes do ano 1996. Unha análise do seu impacto fica no Apéndice.

Os datos presentanse como número de ingresos e como taxas brutas en global, en función do sexo e de se o paciente presentaba ao ingreso elevación ou non do segmento ST. O electrocardiograma (ECG) de 12 derivacións permite diferenciar aos pacientes cuxa manifestación inicial é a elevación do segmento ST daqueles cuxos signos iniciais non inclúen tal elevación. A maioría dos pacientes con elevación do segmento ST (STEMI) rematan por mostrar infarto miocárdico con onda Q no ECG, en tanto que unha minoría presenta un infarto sen onda Q. As persoas cuxo cadro inicial non inclúe elevación do segmento ST teñen anxina inestable ou un infarto sen elevación do segmento ST (NSTEMI), diferenciación que ao final se corrobora pola presenza ou ausencia dun marcador cardíaco en soro, como CKMB, ou a detección dunha troponina cardíaca no sangue.

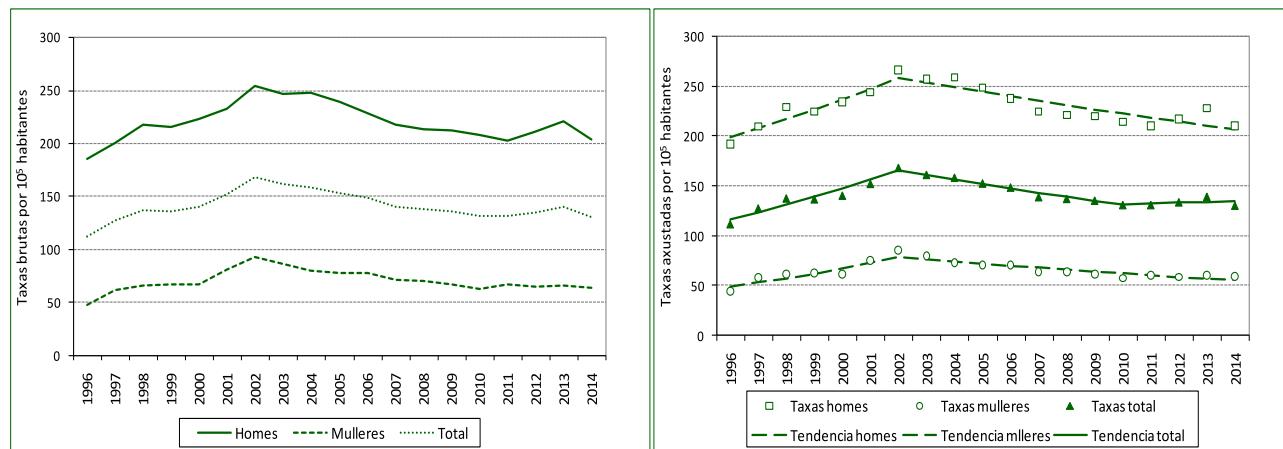
Ademais das taxas brutas presentase a tendencia das taxas anuais axustadas por idade obtidas polo método joinpoint. Non se presentan as taxas axustadas (excepto na representación joinpoint), porque o axuste (poboación de referencia: Censo de Galicia-2001) non modificou o valor das taxas brutas de forma relevante.

Incidencia. No período 1996-2014 producíronse 43.023 casos incidentes codificados á alta como IAM na poboación de 35 a 84 anos nos hospitais da rede pública galega e POVISA, en 42.081 foi causa principal e en 942 diagnóstico secundario. En función do sexo, 31.729 infartos (74%) producíronse en homes. Ao ter en conta se se produciu ou non elevación do segmento ST, en 25.518 casos (59%) o paciente presentou elevación do segmento ST e en 17.505 non.

A idade media do primeiro infarto en Galicia entre a poboación de 35 a 84 anos estímase nos 65'9 anos. O primeiro episodio ocorre máis ou menos 7 anos antes nos homes, así a idade media entre os homes é de 63'9 anos e entre as mulleres 71'4. De diferenciar o primeiro ingreso en función de se houbo ou non elevación do segmento ST obsérvase que a idade media do primeiro infarto STEMI é de 64'4 anos (62'4 en homes e 70'8 en mulleres) e do NSTEMI 68'0 anos (66'3 en homes e 72'1 en mulleres).

A taxa bruta de incidencia de IAM en Galicia, durante o período 1996-2014 (Figura 4) é de 111'6 c/10⁵h ao comezo do período e de 130'0 c/10⁵h ao final, e o primeiro dos valores corresponde coa taxa más baixa observada no período. A taxa bruta más elevada obsérvase no ano 2002 (168'3 c/10⁵h). As taxas brutas en homes, más ou menos, triplican as observadas en mulleres e os valores más altos obsérvanse entre os homes de 75 a 84 anos.

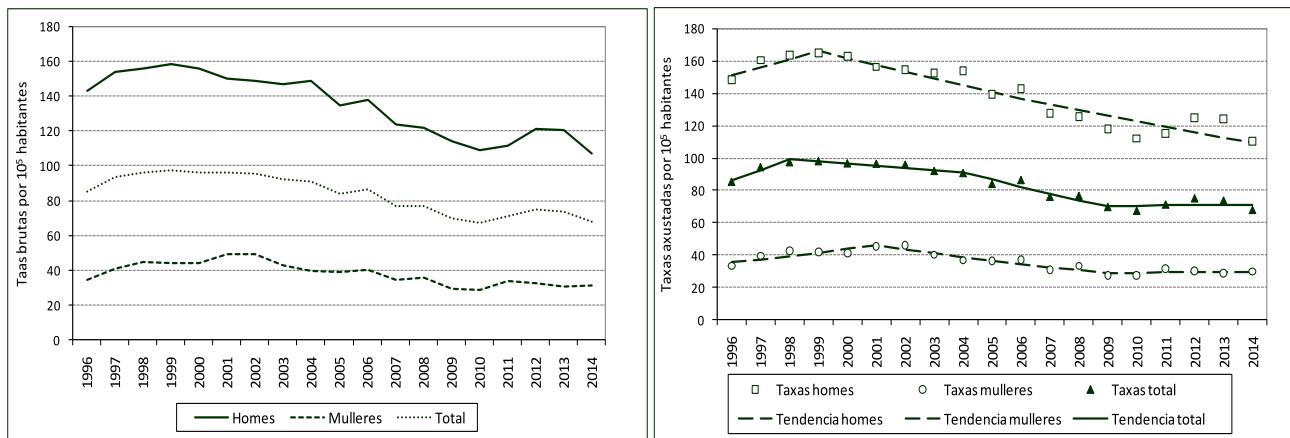
Figura 4 (esquerda): taxas (c/15⁵h) brutas de incidencia de infarto agudo de miocardio; e, Figura 5 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de incidencia de infarto agudo de miocardio; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

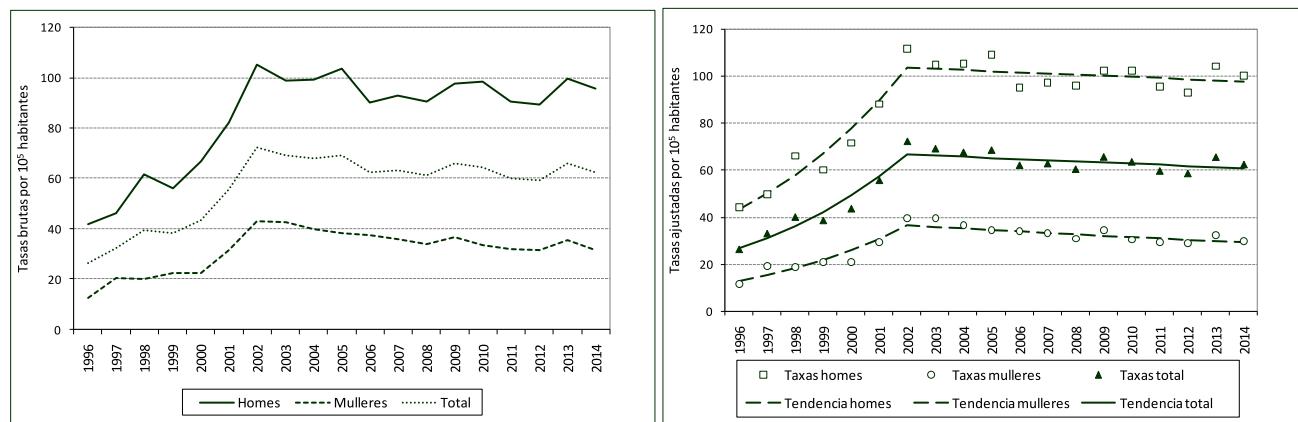
son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

En global, o método joinpoint (Figura 5) identifica tres períodos de cambio na tendencia das taxas de incidencia: levemente crecente ata 2002 (ano de cambio; PCA= 6'1; IC_{95%}: 4'3 a 7'9), decrecente ata 2010 (PCA= -2'9; IC_{95%}: -4'2 a -1'6) e a partir de entón o modelo identifica unha tendencia levemente crecente, que non é estatisticamente significativa. En función do sexo a serie anual de taxas de incidencia presenta a mesma evolución que en global.

Figura 6 (esquerda): taxas (c/15⁵h) brutas de incidencia de infarto agudo de miocardio con elevación do segmento ST; e Figura 7 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de incidencia de infarto agudo de miocardio con elevación do segmento ST; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

Figura 8 (esquerda): taxas (c/15⁵h) brutas de incidencia de infarto agudo de miocardio sen elevación do segmento ST; e Figura 9 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de incidencia de infarto agudo de miocardio sen elevación do segmento ST; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

A taxa bruta de incidencia de STEMI diminuíu en Galicia no período a estudio (Figura 6) debido principalmente ao descenso observado entre os homes. A taxa bruta é de 85'4 c/10⁵h ao comezo do período e de 67'8 c/10⁵h ao final. A taxa bruta de incidencia de IAM con elevación do segmento ST é sempre máis alta en homes, cujas taxas más ou menos triplican as observadas en mulleres.

En global, o método joinpoint (Figura 7) identifica catro períodos de cambio na tendencia das taxas de incidencia de IAM con elevación do segmento ST: crecente ata 1998, levemente decrecente ata 2004, decrecente ata 2009 e a partir de 2009 as taxas estabilízanse. Os cambios non son estatisticamente significativos, excepto a tendencia decrecente (PCA: -5'1; IC_{95%}: -9'1 a -0'9) observada no período 2004-2009. En homes e en mulleres a serie anual de taxas de incidencia presenta unha evolución semellante.

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

Nos homes a tendencia é crecente ata 1999 (non estatisticamente significativa) e entre as mulleres ata 2001 cunha PCA de 5'3 (IC_{95%}: 0'6 a 10'2). Nos homes a partir de 1999 a tendencia é decrecente cunha PCA de 2'7 (IC_{95%}: -3'4 a -2'1) e entre as mulleres a diminución obsérvase a partir de 2001 (PCA=-5'7; IC_{95%}: -8'2 a -3'0) e en 2009 a tendencia é levemente crecente (non estatisticamente significativa).

A taxa bruta de incidencia de NSTEMI aumentou en Galicia no período comprendido entre 1996 e 2014 (Figura 8). O patrón observado é semellante en homes e mulleres. A taxa bruta foi de 26'2 c/10⁵h ao comezo do período e de 62'3 ao final. En 2002 obsérvase a taxa de incidencia máis alta en global (72'2 c/10⁵h). Neste ano prodúcense as taxas más altas tanto en homes como en mulleres (105'0 e 43'1 c/10⁵h). A taxa de incidencia é sempre máis elevada en homes, e a partir de 1999 as diferenzas increménntanse.

En global, o método joinpoint (Figura 9) identifica dous períodos de cambio na tendencia das taxas de incidencia de IAM sen elevación do segmento ST: crecente ata 2002 (PCA= 16'5; IC_{95%}: 13'1-20'1) e levemente decrecente dende entón (cambio non estatisticamente significativo). Nos homes e nas mulleres a evolución é semellante.

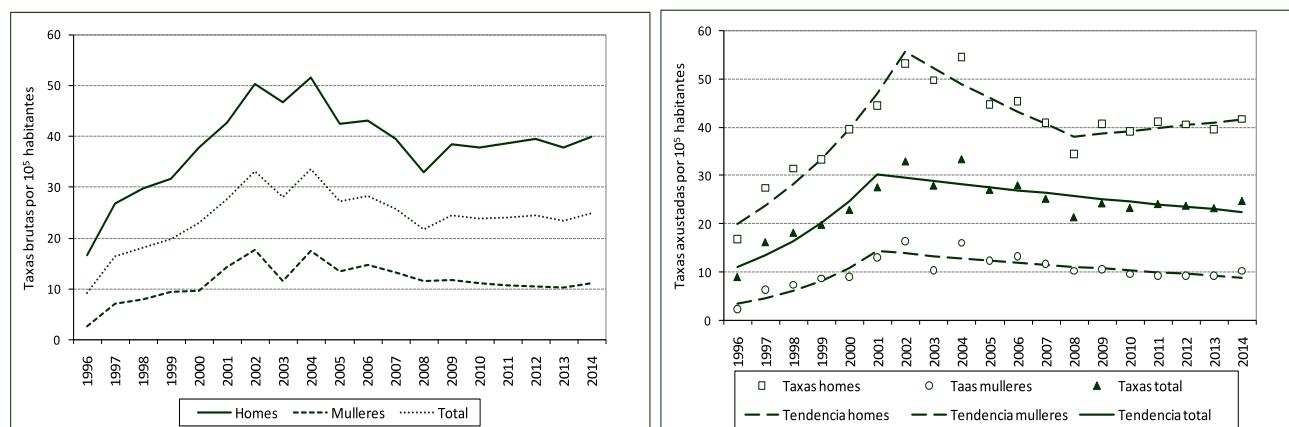
Reingreso. No período comprendido entre 1996 e 2014 producíronse en Galicia 7.375 reingresos por IAM en poboación de 35 a 84 anos. Destes, 5.542 reingresos producíronse en homes e 1.833 en mulleres. En función de que se producise ou non elevación do segmento ST, en 3.325 casos (45%) o paciente presentou elevación do segmento ST e en 4.050 non.

A idade media de hospitalización por reingresos asociada a IAM en Galicia entre a poboación de 35 a 84 anos é de 67'1 anos. A idade media de reingreso entre os homes é de 65'3 anos e entre as mulleres de 72'6. Ao diferenciar o reingreso en función de se houbo ou non elevación do segmento ST obsérvase que a idade media de reingreso con elevación ST é de 64'6 anos (62'9 en homes e 71'0 en mulleres) e sen elevación ST 69'1 anos (67'4 en homes e 73'6 en mulleres).

No período 1996-2014 o 86'2% das persoas que ingresaron como casos incidentes de IAM non reingresaron, mentres que o 13'8% ingresaron máis de 1 vez. A evolución de ambas as dúas porcentaxes foi oposta ao longo dos anos a estudio, crecente para as persoas cun só ingreso (81'4% no ano 1996, 86'6% no ano 2005 e 94'9% no ano 2014) e, decrecente para as persoas con máis de un ingreso (18'6% no ano 1996, 13'4% no ano 2005 e 5'1% no ano 2014).

De forma xeral, os tempos medios entre ingresos foron en descenso. Así, para os primeiros ingresos ocorridos no ano 1996, entre o primeiro e o segundo ingreso transcorreron en media 4'1 anos (desviación típica (d.t): 5'0), 1'8 anos (d.t: 2'6) no ano 2005 e 0'4 anos (d.t: 0'6) no ano 2012. Á hora de interpretar a evolución, tanto da porcentaxe de persoas segundo o número de ingresos sufridos como dos tempos medios entre ingresos, débese ter presente a redución progresiva do tempo de seguimento, o que leva que nalgúns casos este seguimento limitado imposibilite observar novos ingresos por IAM.

Figura 10 (esquerda): taxas (c/15⁵h) brutas de reingresos por infarto agudo de miocardio; e Figura 11 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de reingresos por infarto agudo de miocardio; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

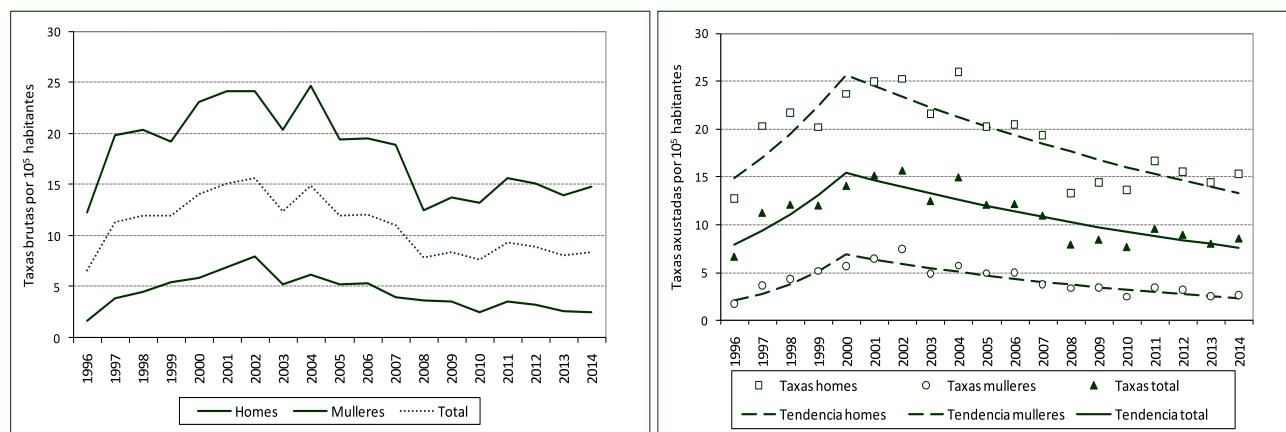
son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

No período 1996-2014 obsérvase que a idade media de reingreso por IAM atrasouse en máis de 5 anos (62'1 anos en 1996 vs. 67'4 en 2014). Este cambio é más acusado entre os homes que en 1996 tiñan como idade media de reingreso os 60'6 anos e en 2014 os 66'2. Entre as mulleres a idade media de reingreso permanece case sen cambios (71'1 anos en 1996 e 71'5 en 2014). Se temos en conta se houbo ou non elevación do segmento ST, obsérvase que a idade media do reingreso mantívose case estable cando hai elevación do segmento ST (61'9 en 1996 vs. 62'5 en 2014) e que aumentou en 7 anos a idade media de reingreso por IAM sen elevación ST (62'7 en 1996 vs. 69'9 en 2014).

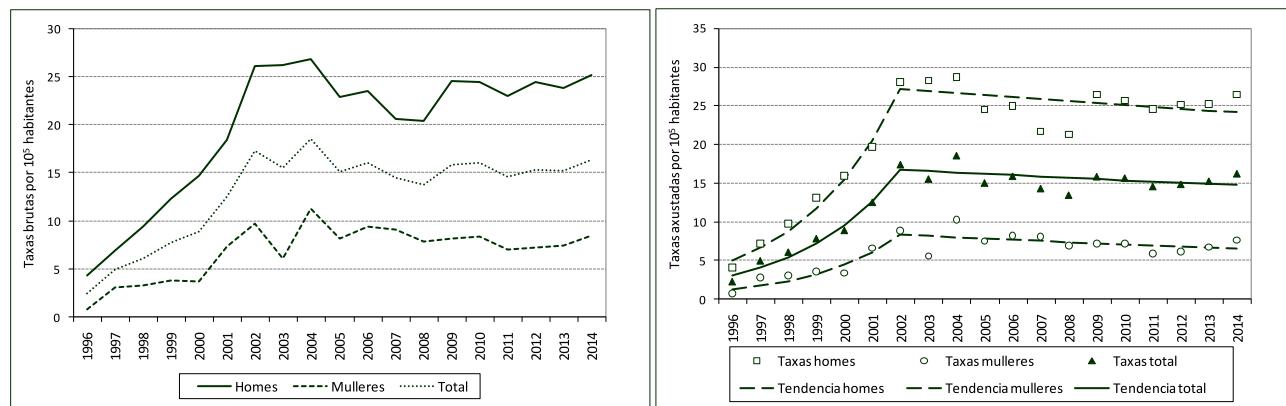
A taxa bruta de reingresos por infarto en Galicia, durante o período 1996-2014 (Figura 10) é de 9'1 c/10⁵h ao comezo do período a estudo e de 24'8 c/10⁵h ao final. A taxa más elevada obsérvase no ano 2004 (33'5 c/10⁵h) e é sempre más alta en homes. As diferenzas en canto ás taxas de reingreso entre sexos foron maiores ao comezo do período.

En global, o método joinpoint (Figura 11) identifica dous períodos de cambio na tendencia das taxas de reingresos por IAM: crecente ata 2001 (PCA=22'6; IC_{95%}: 13'5 a 32'5) e decreciente dende entón (PCA=-2'3; IC_{95%}:-4'0 a -0'5). En homes e en mulleres a serie anual de taxas de reingresos presenta unha evolución semellante ata o ano 2008, momento no que a taxa das mulleres comeza a aumentar lixeiramente mentres que a dos homes continua a súa tendencia decrecente.

Figura 12 (esquerda): taxas (c/15⁵h) brutas de reingresos por infarto agudo de miocardio con elevación do segmento ST; e Figura 13 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de reingresos por infarto agudo de miocardio con elevación do segmento ST; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

Figura 14 (esquerda): taxas (c/15⁵h) brutas de reingresos por infarto agudo de miocardio sen elevación do segmento ST; e Figura 15 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de reingresos por infarto agudo de miocardio sen elevación do segmento ST; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

O reingreso por IAM en Galicia durante o período 1996-2014 presenta unha evolución diferente ao considerar os infartos en función de se presentan ou non elevación do segmento ST.

En global a taxa bruta de reingreso por IAM con elevación do segmento ST variou ao longo do período a estudo (Figura 12) tanto en homes como en mulleres. Así a taxa bruta é de 6'7 c/10⁵h ao comezo do período a estudo e de 8'4 c/10⁵h ao final. A taxa bruta de reingreso é sempre más alta en homes.

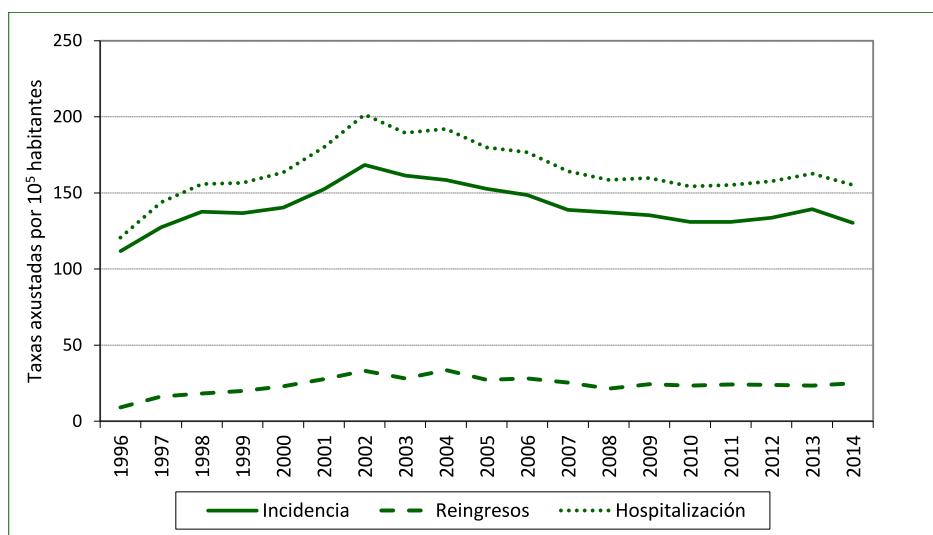
En global, o método joinpoint (Figura 13) identifica dous períodos de cambio na tendencia das taxas de reingresos por IAM con elevación do segmento ST: crecente ata 2000 (PCA=18'3; IC_{95%}: 3'5 a 35'3) e decreciente dende entón (PCA= -5'0; IC_{95%}:-6'9 a -3'1). Nos homes e nas mulleres a serie anual de taxas de reingreso presenta unha evolución semellante.

A taxa bruta de reingreso por IAM sen elevación do segmento ST aumentou en Galicia no período a estudo (Figura 14). O patrón observado é semellante en homes e mulleres. A taxa bruta de reingreso de NSTEMI foi de 2'4 c/10⁵h ao comezo do período e de 16'4 ao final, a taxa más alta obsérvase en 2004 (18'6 c/10⁵h), tanto en global como en homes e mulleres (26'8 e 11'3 c/10⁵h). A taxa bruta de reingreso é sempre más alta en homes, aumentando as diferenzas a medida que avanzan os anos estudiados.

En global, o método joinpoint (Figura 15) identifica dous períodos de cambio na tendencia das taxas de reingreso por IAM sen elevación do segmento ST: crecente ata 2002 (ano de cambio) cun PCA de 32'6 (IC_{95%}: 24'5 a 41'2) e decreciente dende entón (cambio non significativo estatisticamente).

Hospitalización. Ao longo do período a estudo a hospitalización por IAM en Galicia seguiu a mesma evolución que a incidencia (Figura 16).

Figura 16.- Taxas (c/10⁵h) axustadas de incidencia, hospitalización e reingresos anuais por infarto agudo de miocardio en Galicia; Período 1996-2014.

Estudo da evolución da letalidade intrahospitalaria por IAM en Galicia: 1996-2014. A letalidade intrahospitalaria a curto prazo, de agora en diante taxa de letalidade, fai referencia á proporción de doentes que falecen durante a súa estancia hospitalaria (motivo de alta EXITUS no CMBD-AH), nun período de tempo dende o inicio dos síntomas do IAM. Neste estudo, considerouse un período de tempo de 28 días e como inicio dos síntomas a data do primeiro ingreso hospitalario por IAM, como diagnóstico principal ou secundario.

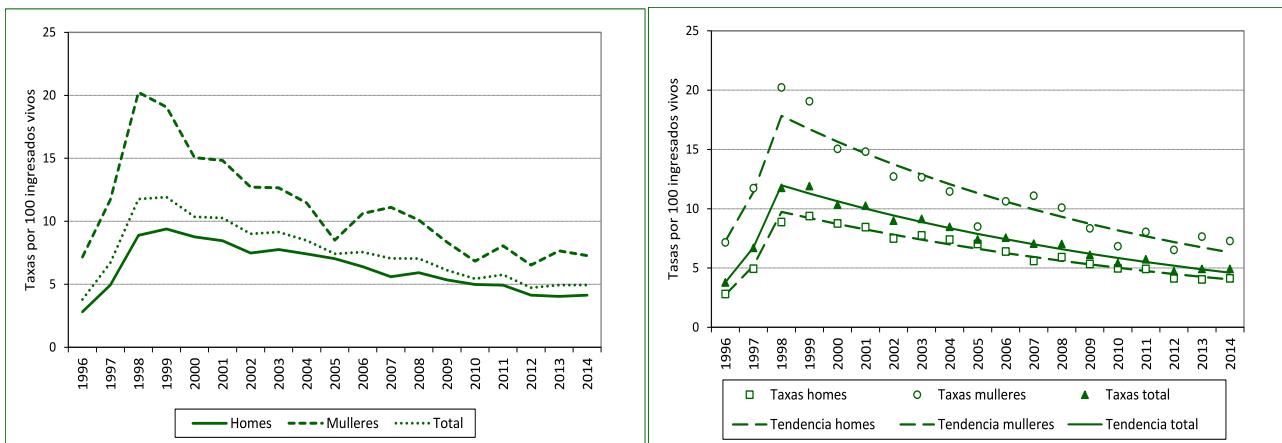
O cálculo realiza dividindo o número de persoas ingresadas por IAM que tiveron como motivo do alta EXITUS nun período de 28 días, entre o total de persoas ingresadas por IAM nese período de tempo. Exprésase en porcentaxe. Calcúlase a taxa de letalidade en global e para cada ano do período 1996-2014 en función do sexo e da elevación (STEMI) ou non do segmento ST (NSTEMI) ao ingreso.

A taxa de letalidade tras o primeiro ingreso por IAM en Galicia, durante o período 1996-2014 (Figura 17) é de 3'8% ingresados vivos ao comezo e de 4'9% ao final do período a estudo. A taxa de letalidade aumentou ata o ano 1999 (11'9%) momento no que empezou a diminuir. A letalidade é sempre más alta en mulleres

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

con taxas que, más ou menos, case duplican ás observadas en homes. A letalidade aumenta coa idade, así en 2014 no grupo de idade de 35 a 64 anos foi de 1'5%, no grupo de 65 a 74 de 5'1 e no de 75-84 de 10'1.

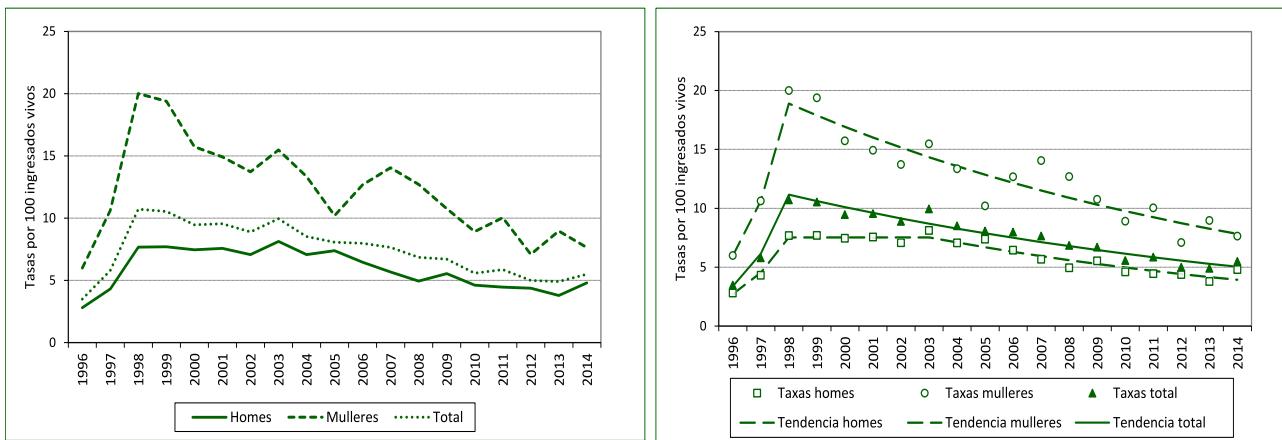
Figura 17 (esquerda): Taxas de letalidade intrahospitalaria a 28 días por infarto agudo de miocardio; e Figura 18 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de letalidade intrahospitalaria a 28 días por infarto agudo de miocardio; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

En global, o método joinpoint (Figura 18) identifica dous períodos de cambio na tendencia das taxas de letalidade por IAM: crecente ata 1998 (ano de cambio) cun PCA de 77'8 ($IC_{95\%}$: 52'4 a 107'5) e decrecente dende entón cun PCA de 5'8 ($IC_{95\%}$: -6'4 a -5'2). Nos homes e nas mulleres a evolución é semellante, aínda que destaca o PCA entre os homes no período 1996-1998 que é de 88'2%.

A taxa de letalidade nos pacientes con IAM con elevación do segmento ST ao ingreso (STEMI) durante o período 1996-2014 (Figura 19) é de 3'5% ao comezo e de 5'5% ao final do período. Esta taxa de letalidade aumentou ata 1998 (10'7%) momento no que empezou a diminuir. A taxa de letalidade é sempre máis alta en mulleres, con taxas que más ou menos duplican as taxas observadas en homes.

Figura 19 (esquerda): Taxas de letalidade intrahospitalaria a 28 días por infarto agudo de miocardio con elevación do segmento ST; e Figura 20 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de letalidade intrahospitalaria a 28 días por infarto agudo de miocardio con elevación do segmento ST; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

En global, o método joinpoint (Figura 20) identifica dous períodos de cambio na tendencia das taxas de letalidade por IAM con elevación do segmento ST: crecente ata 1998 (ano de cambio) cun PCA de 81'3 ($IC_{95\%}$: 46'9 a 123'8) e decrecente dende entón cun PCA de -4'8% ($IC_{95\%}$: -5'6 a -4'1). Nos homes e nas mulleres a evolución é semellante, aínda que nos homes identifícase un período estable que vai de 1998 a

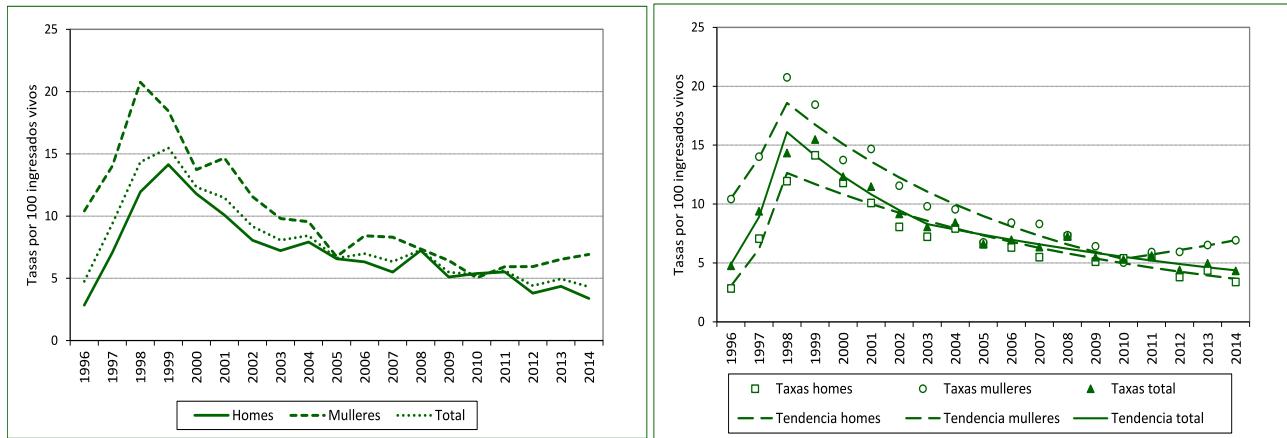
son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

2003 e a continuación un decrecente; mentres que nas mulleres a tendencia é decrecente dende o ano 1998 ata o final do período estudiado.

A taxa de letalidade nos pacientes con IAM sen elevación do segmento ST ao ingreso (NSTEMI) durante o período 1996-2014 (Figura 21) é de 4'8% ao comezo e de 4'3% ao final. Esta taxa de letalidade aumentou ata 1999 (15'5%) momento no que empezou a diminuir. A taxa de letalidade é, excepto no ano 2010, máis alta nas mulleres. As diferenzas entre sexos para as taxas de letalidade son menores que as observadas nos pacientes con STEMI.

En global, o método joinpoint (Figura 22) identifica tres períodos de cambio na tendencia das taxas de letalidade por IAM sen elevación do segmento ST: crecente ata 1998 cun PCA de 81'4 ($IC_{95\%}$: 39'8 a 135'4), e decrecente dende entón cun PCA de 12'4 ($IC_{95\%}$: -19'3 a -4'9) ata o ano 2003 e cun PCA de 5'7 ($IC_{95\%}$: -7,3 a -4'0) dende 2003. Nos homes e nas mulleres a evolución é semellante, aínda que as mulleres presentan un período crecente dende 2010 (non estatisticamente significativo), mentres que nos homes mantense a tendencia decrecente.

Figura 21 (esquerda): Taxas de letalidade intrahospitalaria a 28 días por infarto agudo de miocardio sen elevación do segmento ST; e Figura 22 (dereita): tendencia axustada por joinpoint das taxas axustadas de letalidade intrahospitalaria a 28 días por infarto agudo de miocardio sen elevación do segmento ST; ambas en Galicia, por ano de 1996 a 2014, en global e en función do sexo.

Evolución da supervivencia do IAM en Galicia: 1998-2012. O diagnóstico temperán, acompañado de melloras no manexo clínico e no tratamento produciron un incremento na supervivencia dos pacientes tras sufrir un infarto, especialmente a curto prazo^{12,13}.

Ademais, identifícaronse diferentes factores non modificables que condicionan a supervivencia tras sufrir un IAM. Entre eles está o sexo e a presentación ou non elevación do segmento ST ao ingreso. A supervivencia entre as mulleres despois de sufrir un IAM é menor e os pacientes que ingresan con elevación do segmento ST presentan unha peor supervivencia a curto prazo, aínda que a curto-medio prazo o prognóstico mellora¹⁴.

Para estimar a supervivencia dos pacientes de 35 a 84 anos ingresados por IAM en hospitais da rede pública galega e POVISA durante o período 1996-2014 identifícaronse os primeiros ingresos por IAM como diagnóstico principal ou secundario (ver definición detallada no apartado de incidencia). A fonte de datos de ingresos foi o CMDB-AH. Os datos de mortalidade para a poboación residente en Galicia, durante o período 1996-2012, proceden do Rexistro de Mortalidade de Galicia (ver información detallada no apartado de análise da mortalidade).

Para levar a cabo o estudo de supervivencia, os datos de ingresos con diagnóstico IAM cruzáronse cos datos de mortalidade por todas as causas empregando como identificador o número asistencial ou NASI. Os datos de ingresos estaban dispoñibles ata o ano 2014 e os de mortalidade ata o ano 2012 e nos datos de mortalidade detectouse un infrarrexistro do número NASI para os anos 1996 e 1997; debido a isto o período a estudo na análise de supervivencia foi do 1 de xaneiro de 1998 ata o 31 de decembro 2012.

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

Calculouse a supervivencia dos pacientes dende o primeiro ingreso hospitalario por IAM (evento inicial) ata a defunción por calquera causa ao longo do primeiro ano (evento final) mediante as curvas de Kaplan-Meier. A supervivencia estimouse en global, por sexo, grupo de idade, período de ingreso ([1998-2002], [2003-2007] e [2008-2012]), número de ingresos de cada paciente (un só ingreso e máis de un ingreso) e en función de se o paciente ao ingreso presentaba ou non elevación do segmento ST. O tempo de supervivencia (tempo que transcorre entre o evento inicial e o evento final) foi medido en días. Todos aqueles pacientes que non faleceron ou que faleceron despois do primeiro ano, foron consideraron vivos ao ano e o seu tempo de seguimento foi truncado a 365 días. Proporcionanse resultados para a supervivencia aos 7, 15, 30, 90, 180 e 365 días. As curvas de supervivencia comparáronse co test log-rank¹⁵. Para os contrastes realizados consideráronse estatisticamente significativos os valores p inferiores a 0'05.

Levouse a cabo tamén unha análise de supervivencia aplicando un modelo de riscos proporcionais de Cox¹⁶. Consideráronse como variables explicativas do modelo o sexo, grupo de idade, período no que se produciu o ingreso, o número de ingresos de cada paciente e a elevación ou non do segmento ST ao ingreso (STEMI/NSTEMI). Realizouse un proceso de modelización cara adiante, de modo que se axustaron modelos de Cox aniñados por adición secuencial das variables explicativas. A selección das variables para incluír no modelo realizouse a través do test de razón de verosimilitudes.

No período comprendido entre 1998 e 2012 en Galicia producíronse 34.879 novos casos de IAM na poboación de 35 a 84 anos, dos que 25.603 eran homes (73%). Aproximadamente 3 de cada 10 ingresados morreron ao longo do período a estudio. Obsérvase que o 14'4% das persoas que sufrieron por primeira vez un IAM morren ao ano de sufrilo e que 1 de cada 2 mortes prodúcese a consecuencia do IAM. Independentemente da causa, a mortalidade ao ano é máis elevada entre as mulleres.

Táboa 1.- Supervivencia aos 7, 15, 30, 90, 180 días e ao ano dos pacientes ingresados por un primeiro infarto en poboación de 35 a 84 anos. Galicia 1998-2012.						
	Supervivencia (Intervalo de confianza do 95%)					
	7 días	15 días	30 días	90 días	180 días	365 días
Global						
Global	95'7 (95'5-95'9)	94'1 (93'9-94'4)	92'7 (92'4-92'9)	90'4 (90'1-90'7)	88'8 (88'5-89'1)	86'6 (86'3-87'0)
Sexo						
Homes	96'4 (96'2-96'6)	95'0 (94'7-95'3)	93'6 (93'3-93'9)	91'7 (91'3-92'0)	90'2 (89'8-90'5)	88'1 (87'7-88'5)
Mulleres	93'6 (93'1-94'1)	91'6 (91'0-92'1)	89'9 (89'3-90'5)	87'0 (86'3-87'6)	85'0 (84'3-85'7)	82'5 (81'7-83'2)
Grupo de idade						
35-64 anos	98'6 (98'4-98'8)	98'1 (97'8-98'3)	97'5 (97'2-97'7)	96'8 (96'5-97'1)	96'2 (95'9-96'5)	95'5 (95'1-95'8)
65-74 anos	95'8 (95'4-96'2)	94'2 (93'7-94'6)	92'7 (92'2-93'2)	90'4 (89'8-91'0)	88'8 (88'2-89'4)	86'4 (85'7-87'1)
75-84 anos	91'6 (91'1-92'1)	88'6 (88'0-89'2)	86'0 (85'3-86'6)	81'7 (80'9-82'4)	78'7 (77'9-79'5)	74'8 (73'9-75'6)
Período ingreso						
1998-2002	94'6 (94'1-95'0)	92'5 (92'0-93'0)	91'2 (90'6-91'7)	89'0 (88'4-89'5)	87'2 (86'6-87'8)	84'9 (84'3-85'6)
2003-2007	95'9 (95'5-96'2)	94'3 (93'8-94'7)	92'7 (92'2-93'1)	90'4 (89'8-90'9)	88'8 (88'2-89'4)	86'7 (86'0-87'2)
2008-2012	96'5 (96'2-96'9)	95'5 (95'1-95'8)	94'1 (93'7-94'5)	91'8 (91'3-92'3)	90'4 (89'8-90'9)	88'3 (87'6-88'8)
Número de ingresos						
Un só ingreso	94'7 (94'4-94'9)	92'8 (92'5-93'1)	91'2 (90'8-91'5)	88'9 (88'5-89'3)	87'2 (86'8-87'6)	85'0 (84'6-85'4)
Máis de un ingreso	98'8 (98'6-99'1)	98'2 (97'9-98'5)	97'3 (96'9-97'6)	95'2 (94'8-95'7)	93'8 (93'3-94'3)	91'7 (91'1-92'3)
STEMI/NSTEMI						
STEMI	95'6 (95'3-95'8)	94'0 (93'7-94'4)	92'7 (92'3-93'1)	91'0 (90'6-91'4)	89'9 (89'4-90'3)	88'2 (87'8-88'7)
NSTEMI	95'8 (95'5-96'2)	94'2 (93'8-94'6)	92'6 (92'2-93'0)	89'5 (89'0-90'0)	87'3 (86'8-87'8)	84'3 (83'7-84'9)

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

A supervivencia ao ano para os pacientes ingresados por un primeiro IAM é do 86'6% e supera o 90% aos 3 meses de sufrilo. A supervivencia diminúe co paso do tempo, aínda que a partir dos 3 meses o descenso é menos acusado, e varía en función do sexo, do grupo de idade, do período de ingreso, do número de ingresos e de se no primeiro ingreso hai ou non elevación do segmento ST. En concreto, a supervivencia ao ano de sufrir o IAM empeora a medida que aumenta a idade ($p<0'05$), é peor nas mulleres ($p<0'05$), nos pacientes que ao ingreso non presentan elevación do segmento ST ($p<0'05$) e naqueles pacientes que só ingresan 1 vez a consecuencia do IAM ($p<0'05$). A pesar de que as diferenzas en canto ao período do ingreso son significativas ($p<0'05$) débese lembrar que o tempo de seguimento para algúns dos pacientes incluídos aínda non se completou (Táboa 1).

O axuste do modelo de regresión de Cox (Táboa 2) permite concluír que o risco de morrer durante o primeiro ano despois do primeiro ingreso por IAM nos grupos de idade de 65 a 74 anos e de 75 a 84 anos é, respectivamente, 3 e 6 veces maior que o risco asociado ao grupo de idade de 35 a 64 anos. O risco asociado aos quinquenios 2003-2007 e 2008-2012 é inferior ao do quinquenio 1998-2002 (0'9 e 0'7 respectivamente). O feito de ter máis dun ingreso diminúe o risco de morrer. E o risco de morrer asociado aos ingresos sen elevación do segmento ST (NSTEMI) é máis alto que cando se ingresa con elevación do segmento ST (STEMI). Todos os riscos relativos estimados polo modelo de regresión de Cox resultaron estatisticamente significativos.

Táboa 2.- Factores asociados coa supervivencia ao ano de sufrir un infarto agudo de miocardio. Modelo de regresión de Cox. STEMI: Elevación do segmento ST ao ingreso; NSTEMI: Non elevación do segmento ST ao ingreso.							
categorías	Risco relativo	IC95%	Valor p	categorías	Risco relativo	IC95%	Valor p
Grupo de idade				Período			
35-64 anos	1	-		1998-2002	1	-	
65-74 anos	3'1	2'8 - 3'4	<0'001	2003-2007	0'85	0'79 - 0'91	<0'001
75-84 anos	6'1	5'2 - 6'6	<0'001	2008-2012	0'70	0'65 - 0'76	<0'001
Número de ingresos				STEMI e NSTEMI			
Un só ingreso	1	-		STEMI	1	-	
Máis de un ingreso	0'54	0'50 - 0'59	<0'001	NSTEMI	1'13	1'06 - 1'20	<0'001

Observacións, conclusións e liñas de traballo futuras

A mortalidade por IAM en Galicia medrou amodo de 1980 a 1997, intre no que comezou un descenso do 4'8% ao ano que aínda se mantén. Compre salientar ademais, que este descenso obsérvase tamén nas taxas brutas de mortalidade a pesar do envellecemento que experimentou a poboación de Galicia, e que nos últimos anos de seguimento diminuíu a diferenza nas taxas de mortalidade de homes e mulleres, que ao longo de todo o período foron superiores naqueles.

A incidencia de IAM en Galicia medrou de 1996 a 2002, para logo iniciar un descenso que se mantivo ata 2010, dando paso a unha tendencia relativamente estable ata 2014. Este comportamento obsérvase tanto en homes como en mulleres, cuxa incidencia é preto de tres veces inferior.

Non ocorre o mesmo segundo o IAM se acompañe ou non de elevación do segmento ST. A incidencia dos primeiros (STEMI) mantivo unha tendencia decrecente a meirande parte do período estudiado (de 1999 a 2008), para estabilizarse despois. Pola contra, a incidencia dos segundos (NSTEMI), que de 1996 a 2002 experimentou un aumento considerable (do 16'5% ao ano), pasou despois a permaneces más ou menos estable. Este comportamento diferente fixo que a incidencia de STEMI, que ao inicio do período estudiado triplicaba a de NSTEMI, ao final era apenas un pouco maior.

A evolución das taxas de reingreso por IAM en Galicia lembra, en liñas xerais, á da incidencia, cunha tendencia ao descenso nos últimos anos asociada aos IAM con elevación de segmento ST. Por outra

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

banda, áinda que a súa magnitude pode estar influída polo peche do seguimento en 2014, co paso do tempo diminuíron tanto a proporción de persoas con IAM que teñen polo menos un reingreso e o tempo transcorrido entre ingresos.

No que atinxe á evolución da incidencia e do reingreso compre lembrar que debe ser analizada con cautela, en especial nos primeiros anos debido á dificultade para diferencialas (Apéndice).

A letalidade intrahospitalaria a curto prazo (28 días) por IAM en Galicia ven diminuíndo dende o 11'9% de 1999 ao 4'9% de 2014, áinda que este último valor é maior que o do inicio do período estudiado, 3'8% en 1996. Por outra banda, esta taxa de letalidade é case o dobre en mulleres que en homes, e esta diferenza é maior nos STEMI que nos NSTEMI, que en xeral teñen unha letalidade lixeiramente menor.

Achouse que a supervivencia a un ano das persoas que tiveron un IAM en Galicia é mellor (Táboa 2) canto más novo é o doente, cando hai más de un ingreso por IAM e cando se ingresa con elevación do segmento ST (en lugar de sen ela).

Para rematar compre salientar dúas liñas de traballo a desenvolver: (1) avaliar o impacto que poda ter a práctica clínica na evolución do IAM, para o cal a implantación do Rexistro Galego do Infarto Agudo de Miocardio¹⁷ vai ser fundamental; e (2) incluír na análise outras síndromes coronarias agudas.

Bibliografía

- ¹ Boersma E. et al. Acute myocardial infarction. *Lancet* 2003; 361: 847-58.
- ² WHO (1971) Ischemic heart disease registers: report of the Fifth Working Group, Copenhagen. In Report No. Eur 8201(5), Geneva, Switzerland, World Health Organization.
- ³ Myocardial infarction redefined--a consensus document of The Joint European Society of Cardiology/American College of Cardiology Committee for the redefinition of myocardial infarction. *Eur Heart J* 2000; 21(18): 1502-13.
- ⁴ Thygesen, K. et al., Third universal definition of myocardial infarction. *Global heart* 2012; 7(4): 275-95.
- ⁵ Thygesen, K. et al., Third universal definition of myocardial infarction. *J Am Coll Cardiol* 2012; 60(16): 1581-98.
- ⁶ Thygesen, K. et al., Third universal definition of myocardial infarction. *Circulation* 2012; 126(16): 2020-35.
- ⁷ Thygesen, K. et al., Third universal definition of myocardial infarction. *Nature reviews. Cardiology* 2012; 9(11): 620-33.
- ⁸ Thygesen, K. et al., Third universal definition of myocardial infarction. *Eur Heart J* 2012; 33(20): 2551-67.
- ⁹ Alpert, JS et al., Implications of the universal definition of myocardial infarction. *Nat Clin Pract Cardiovasc Med* 2008; 5: 678-9.
- ¹⁰ Kim, H. et al., Permutation tests for joinpoint regression with applications to cancer rates. *Stat Med* 2000; 19: 335-51.
- ¹¹ Joinpoint Regression Program. Version 4.0.4. May 2013; Statistical Research and Applications Branch, National Cancer Institute. Disponible en: <http://surveillance.cancer.gov/joinpoint>.
- ¹² Kesteloot, H et al , Dynamics of cardiovascular and all-cause mortality in Western and Eastern Europe between 1970 and 2000. *Eur Heart J* 2006; 27(1): 107-13.
- ¹³ Ford, E.S. and S. Capewell, Proportion of the decline in cardiovascular mortality due to prevention versus treatment: public health versus clinical care. *Annu Rev Public Health* 2011; 32: 5-22.
- ¹⁴ Polonski, L., et al., A comparison of ST elevation versus non-ST elevation myocardial infarction outcomes in a large registry database: are non-ST myocardial infarctions associated with worse long-term prognoses? *Int J Cardiol* 2011; 152(1): 70-7.
- ¹⁵ Klein JP and Moeschberger ML., Survival analysis: Techniques for censored and truncated data. 2^a ed. USA: Springer; 2003.
- ¹⁶ Cox DR. Regression models and life-tables. *Journal of the Royal Statistical Society. Serie B (Methodological)*. 1972; 34: 187-220.
- ¹⁷ Orde de 11 de maio de 2015 pola que se crea o Rexistro Galego do Infarto Agudo de Miocardio. DOG nº 90. Venres, 15 de maio de 2015.

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

APÉNDICE: ESTIMACIÓN DE FALSOS PRIMEIROS INGRESOS

Tanto na análise da incidencia como na de reingresos por IAM é necesario ter presente que, por non dispor de información dos ingresos ocorridos antes do primeiro ano do período de estudo (1996) e ao non estar identificados os primeiros ingresos e os reingresos como tales na base do CMBD-AH, están a considerarse como primeiros ingresos algúns reingresos cuxo primeiro ingreso aconteceu antes do ano 1996.

Neste apéndice estímase canto poden supoñer eses falsos primeiros ingresos na base de datos de incidentes, e por conseguinte na de reingresos.

Para iso asúmese que un primeiro ingreso é calquera ingreso codificado como IAM para o que non se identifique un ingreso pola mesma causa nos 10 anos anteriores. Este período fixouse en 10 anos a raíz do estudo dos tempos entre ingresos, xa que o percentil 95 foi de 9'5 anos e a porcentaxe de ingresos cun tempo entre ingresos superior a 10 anos foi do 4'1%.

Para esta análise establecense 2 escenarios definidos en función de 2 períodos temporais: 1996-2005 (período a estimar) e 2006-2014 (período de cálculo). Durante o período 1996-2005 a información dos ingresos ocorridos nos 10 anos previos está incompleta, mentres que se asume que para cada un dos anos do período 2006-2014 a identificación dos primeiros ingresos é axeitada, xa que se dispón de información dos ingresos ocorridos como mínimo 10 anos antes.

Dentro do período a estimar, cada un dos anos atópase nunha situación diferente. De modo que, para o ano 1996, non se dispón de información previa que permita identificar os primeiros ingresos dese ano. Para identificar os primeiros ingresos no ano 1997, dispone só da información relativa ao ano previo (1996) e para o ano 1998, dispone de información de 2 anos previos. E así sucesivamente ata o ano 2005, para o que se dispón de información dos 9 anos previos. Como é lóxico, a medida que se dispón de más información sobre anos previos vanse identificando mellor os primeiros ingresos.

Para aproximar o número de falsos primeiros ingresos para cada un dos anos do período a estimar, empregouse a información dos ingresos ocorridos durante o período de cálculo. De modo que, para cada ano do período de cálculo, asúmese coñecida a información dos ingresos ocorridos en 0 anos previos, en 1 ano, en 2 anos, e así sucesivamente ata 9 anos previos, simulando a situación na que se atopan os diferentes anos do período a estimar, e a partir de aí identifícanse os primeiros ingresos baixo esta asunción. Por outra banda úsase conjuntamente a información dos ingresos ocorridos nos 10 anos previos e con esa información identifícanse os primeiros ingresos de cada ano baixo esta asunción.

A continuación estímase a porcentaxe de falsos primeiros ingresos identificados para cada ano do período de cálculo e para cada un dos 10 supostos definidos na táboa 1. Estes supostos fan referencia ao número de anos para os que se dispón de información previa. Estímase a porcentaxe de falsos primeiros ingresos como un cociente onde o denominador é o número de primeiros ingresos identificados baixo o correspondente suposto e o numerador é a diferenza entre o denominador e o número de primeiros ingresos identificados a partir da información de 10 anos previos.

Observouse que as porcentaxes obtidas para cada ano do período de cálculo baixo cada un dos supostos anteriores mantíñanse relativamente estables. Por iso, para estimar a porcentaxe de primeiros ingresos para cada ano do período a estimar empregouse a media destas porcentaxes en función do supuesto que correspondía. Por exemplo, para identificar os primeiros ingresos do ano 2002 dispone de información coñecida dende 1996, é dicir, de 6 anos antes; neste caso a estimación da porcentaxe de falsos primeiros ingresos realizouse a partir da media das porcentaxes para cada ano do período de cálculo baixo o supuesto de información coñecida para os 6 anos previos. O número de falsos primeiros ingresos obtívose ao multiplicar o número de primeiros ingresos pola porcentaxe de falsos primeiros ingresos.

A modo de exemplo para a correcta interpretación da táboa: para o ano 2006, identificáronse como primeiros ingresos con información de 0 anos previos a 2.668 ingresos e como primeiros ingresos con información de 10 anos (é dicir, con información do período 1996-2005) a 2.434 ingresos. A diferenza entre ambos os valores foi de 234 que sería o número de reingresos identificados erroneamente no ano 2006.

son de declaración obligatoria urgente ao SAEG todos os casos de enfermedade con:
Febre > 38º C, exantema máculo-papular e : tose ou rinite ou conjuntivite.

A porcentaxe de falsos primeiros ingresos para este ano calcúlase da seguinte maneira

$$(234 \text{ reingresos} / 2.668 \text{ primeiros ingresos con información de 0 anos previos}) * 100 = 8'8\%$$

A partir da porcentaxe de falsos primeiros ingresos obtidos para o ano 2006 (8'8%) e para o resto de anos do período 2006-2014, obtívose unha porcentaxe media do 8'1%, que se aplicou ao ano 1996 que é o que no período de estudo non dispón de información de ningún ano previo. Ao aplicar este valor ao número de primeiros ingresos identificados na base de incidentes deste estudo para ese ano (1.608 ingresos), chégase a que 130 destes ingresos realmente estimaríanse como reingresos, e por tanto o número de primeiros ingresos reais sería de 1.478.

Táboa 1: Porcentaxe de falsos primeiros ingresos para cada ano do período 2006-2014 e o seu valor medio. Número de primeiros ingresos, de falsos primeiros ingresos e de ingresos reais. Resultados en función do suposto e do ano a estimar.

Ano a estimar	SUPUESTO: Información previa coñecida de	Porcentaxe de falsos primeiros ingresos									
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Media
1996	0 anos	8'8	8'3	7'5	7'8	8'5	8'0	8'2	7'3	8'6	8'1
1997	1 año	6'2	6'0	5'3	5'8	6'9	5'6	6'0	5'3	6'3	5'9
1998	2 años	5'0	5'0	4'1	5'1	5'7	5'0	5'0	4'5	5'4	5'0
1999	3 años	3'9	4'3	3'5	4'4	4'9	4'1	3'9	3'9	4'5	4'1
2000	4 años	3'1	3'3	2'8	3'5	4'0	3'6	3'4	3'4	4'0	3'5
2001	5 años	2'4	2'6	2'1	2'7	3'5	3'0	2'9	2'8	2'8	2'8
2002	6 años	1'7	2'1	1'7	2'0	2'7	2'3	2'4	2'2	2'1	2'1
2003	7 años	1'2	1'6	1'1	1'3	1'9	1'5	1'9	1'6	1'7	1'5
2004	8 años	0'9	1'1	0'6	0'9	1'3	1'1	1'3	1'0	1'0	1'0
2005	9 años	0'4	0'5	0'4	0'3	0'5	0'5	0'6	0'4	0'6	0'5

Ano a estimar	Nº de primeiros ingresos	Nº de falsos primeiros ingresos estimados	Nº de primeiros ingresos reais estimados
1996	1.608	130'4	1.477'6
1997	1.832	108'8	1.723'2
1998	2.022	100'2	1.921'8
1999	2.047	84'7	1.962'3
2000	2.125	73'4	2.051'6
2001	2.340	64'5	2.275'5
2002	2.620	56'1	2.563'9
2003	2.548	39'1	2.508'9
2004	2.535	25'8	2.509'2
2005	2.480	11'5	2.468'5